Lietas Nr. C30328014
Lietas arhīva Nr. CA-0243-14/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2014.gada 14.augustā

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā tiesnešu sastāvā: V.Mahte, L.Vēbere, L.Kraule izskatīja rakstveida procesā apelācijas kārtībā civillietu biedrības /nosaukums A / maza apmēra prasībā pret /pers. E/ par zaudējumu piedziņu, sakarā ar prasītāja apelācijas sūdzību par Saldus rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedumu.

Civillietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a

Ar Saldus rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedumu daļēji apmierināta biedrības /nosaukums A / prasība pret /pers. E/. No atbildētāja par labu prasītājai piedzīti zaudējumi 763,80 EUR, valsts nodeva 127,49 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, atzīstot prasītājas tiesības saņemt par laiku no dienas, kad tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no piedzītās zaudējumu pamatsummas, bet pārējā daļā prasība noraidīta.

Tiesa spriedumā atzinusi par pierādītu, ka saskaņā ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes 2008.gada 2.septembra izziņu par ceļu satiksmes negadījumu 2008.gada 28.augustā notika ceļu satiksmes negadījums, kurā bija iesaistīta atbildētājam piederošais transporta līdzeklis /AM nosaukums/ ar valsts reģistrācijas numuru / numurs/, kuru vadīja atbildētājs un SIA „/nosaukums B/" piederošais transporta līdzeklis (nomnieks SIA „/nosaukums C/), /AM nosaukums/ ar valsts reģistrācijas numuru /numurs 1 /, kuru vadīja /pers. J/. Par vainīgu negadījumā tika atzīts atbildētājs /pers. E/.

Atbildētāja piederošajam transporta līdzeklim uz ceļu satiksmes negadījuma brīdi nebija veikta sauszemes transportlīdzekļu īpašnieka obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

Saskaņā ar eksperta sastādīto zaudējumu aprēķinu izmaksas par bojātās automašīnas /AM nosaukums/ remontu sastāda 445,05 LVL.

2009.gada 23.jūlijā /nosaukums A / pamatojoties uz AAS /nosaukums E/zaudējumu atlīdzības pieprasījumu pieņēmis lēmumu atlīdzināt AAS /nosaukums E/ izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 440 LVL un izdevumus sakarā ar apdrošināšanas lietas administrēšanu 96,80 LVL apmērā.

Tiesa atzinusi, ka lietā ir konstatēti visi civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumi zaudējumu prasības apmierināšanai, jo prasītājam radušies zaudējumi 763,80 EUR (536,80 LVL) apmērā sakarā ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu bojātās automašīnas apdrošinātājam un atbildētājs nav zaudējumus atlīdzinājis.

Tiesa atzinusi, ka nav pamata apmierināt prasību daļā par zaudējumu 60,50 LVL apmērā piedziņu, kuri radušies saistībā ar prasītāja pilnvarotā pārstāvja SIA /Nosaukums D/ zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā, jo lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apliecina šādu izdevumu rašanos.

Tiesa uzskatījusi, ka nav apmierināma prasība par likumisko procentu 131,32 LVL piedziņu, kas aprēķināti no 2009.gada 9.oktobrta līdz 2013.gada 5.decembrim, jo konkrētajā gadījumā civiltiesiskās attiecības radušās uz apdrošināšanas līguma pamata un apdrošināšanas atlīdzību nevar uzskatīt par svešas (mantas) naudas lietojumu Civillikuma 1753.panta izpratnē.

Prasītāja Biedrība /nosaukums A /kuru uz pilnvaras pamata pārstāv SIA „/nosaukums D/" iesniegusi apelācijas sūdzību, pārsūdzot Saldus rajona tiesas spriedumu par prasības noraidīšanu daļā par:

1) likumisko procentu 190,49 EUR piedziņu;

2) par zaudējumu, kas saistīti ar izdevumiem par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu 86,06 EUR piedziņu.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka tiesa nav pienācīgi izvērtējusi lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, nav pieprasījusi papildus paskaidrojumus un pierādījumus, nepareizi interpretējusi likuma normas.

Prasītāja prasījums piedzīt likumiskos procentus ir pamatots ar Civillikuma 1753., 1765., 1759.pantu, jo speciālie apdrošināšanas likumi neregulē zaudējumu un nokavējuma procentu piedzīšanas kārtību.

2009.gada 9.septembrī atbildētājam tika nosūtīta pretenzija par zaudējumu 536,80 LVL atlīdzināšanu līdz 2009.gada 9.oktobrim, tostarp atbildētājs brīdināts, ka atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti, piemērojot likmi 6 % gadā. Samaksu atbildētājs nav veicis un likumiskie procenti aprēķināti par periodu no 2009.gada 9.oktobra līdz 2013.gada 5.decembrim.

Administrēšanas maksa par vienu zaudējuma atgūšanas lietu tiesvedības vispārējā kārtībā sastāda 86,08 EUR (71,14 + 14,94 (21% PVN)), kas prasītājam ir papildus zaudējumi, ko tiesa nav piedzinusi uz tā pamata, ka nav iesniegti pierādījumi. Šajā gadījumā tiesai bija jāievēro Civilprocesa likuma 93.panta ceturtā daļa, proti, bija jāpaziņo pusēm par to, ka nav iesniegti pierādījumi un jānosaka termiņš to iesniegšanai.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs atsaucoties uz Civillikuma 1753., 1756., 1759., 1765., 1770., 1773., 1775. un 1779.pantu, uzskata, ka prasība sprieduma pārsūdzētajā daļā ir apmierināma.

Atbildētājs/pers. E/ iesniedzis rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, norādot, ka pilnībā pievienojas Saldus rajona tiesas sprieduma motivējumam par likumisko procentu piedziņas noraidīšanu. Uzskata, ka prasītājs nav pierādījis prasību par zaudējumiem, kas viņam nodarīti sakarā ar lietas administrēšanu, tāpēc lūdz apelācijas sūdzību noraidīt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 440.[11] panta pirmo daļu apelācijas sūdzība tiek izskatīta rakstveida procesā.

Civillietu tiesu kolēģija, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus un pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka apelācijas sūdzība daļā par likumisko nokavējumu procentu piedziņu ir pamatota un prasība apmierināma, bet prasība daļā par administrēšanas izdevumu piedziņu ir noraidāma.

Saldus rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedums daļā, ar kuru no /pers. E/ par labu biedrības /nosaukums A / ir piedzīti zaudējumi par automašīnas bojājumiem un par apdrošināšanas lietas administrēšanu - kopā 763,80 EUR apmērā, nav pārsūdzēts un ir stājies likumīgā spēkā.

Tādējādi tiesas kolēģija ir tiesīga izskatīt tikai prasību sprieduma pārsūdzētajā daļā, proti, par likumisko nokavējumu procentu 190,49 EUR un zaudējumu par administrēšanu tiesvedības procesā 86,06 EUR apmērā piedziņu un par proporcionāli samazinātās valsts nodevas 28,57 EUR apmērā piedziņu.

Tiesas kolēģija, izvērtējot lietā nodibinātos faktus kopsakarā ar lietā esošajiem pārbaudītiem pierādījumiem, kurus apelācijas instances tiesa novērtējusi, atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām, atzīst, ka Saldus rajona tiesa nepamatoti noraidījusi prasību par likumisko nokavējumu procentu piedziņu, kas aprēķināti par periodu no 2009.gada 9.oktobra līdz 2013.gada 5.decembrim, tas ir no perioda, kurš bija noteikts brīdinājumā par samaksas veikšanu līdz prasības celšanai.

Tiesas kolēģija nepiekrīt pirmās instances spriedumā norādītajiem motīviem šādu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesiska darījumu vai likumu. Atbilstoši Civillikuma 1765.pantam, ja procentu apmērs nav noteikts aktā vai darījumā, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs pretenzijā atbildētājam ir noteicis zaudējumu samaksas termiņu – 2009.gada 9.oktobri. Tā kā atbildētājs samaksu nav veicis, ir iestājies parādnieka nokavējums (Civillikuma 1652.panta 3.punkts), kura sekas ir pienākums maksāt Civillikuma 1759.panta 1.punktā paredzētos likumiskos nokavējuma procentus.

Pie šādiem apstākļiem no atbildētāja prasītāja labā piedzenami likumiskie nokavējuma procenti par periodu no 2009.gada 9.oktobra līdz 2013.gada 5.decembrim 190,49 EUR.

Tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamata piedzīt no atbildētāja izdevumus, kas saistīti ar administrēšanu tiesvedības procesā 86,06 EUR apmērā nevis tāpēc, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus par izdevumiem, uz ko spriedumā norādījusi Saldus rajona tiesa, bet gan turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Zaudējumi, kuri saistīti ar ceļu satiksmes negadījumu ir uzskaitīti Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk tekstā - OCTA likums)19.pantā un tie ir sadalīti divās grupās: materiālie zaudējumi un nemateriālie zaudējumi. Savukārt materiālie zaudējumi atbilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19. un 25.pantam sadalīti kā personai nodarītie zaudējumi un mantai nodarītie zaudējumi. Pantā minētais uzskaitījums nav paplašināms un tajā nav minēti zaudējumi, kurus veido ar lietas administrēšanu saistīti izdevumi.

Pēc zaudējumu apmēra noteikšanas saskaņā ar OCTA likuma 39.pantu apdrošinātājs vai biedrība /nosaukums A / pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu un saskaņā ar 40.pantu to arī izmaksā.

Apelācijas sūdzības iesniedzējs pievienojis apelācijas sūdzībai faktūrrēķinu, kurā attiecībā uz piedziņas lietu no /pers. E/ tiek norādīts uz /nosaukums A / un SIA „/nosaukums D/" savstarpēji noslēgto tiesvedības pakalpojumu līgumu (lietas 64.lapa).

Tiesas kolēģija atzīst, ka administrēšanas izdevumi, kurus prasītājs norādījis kā zaudējumus, nav saistīti ar satiksmes negadījumu, tie nav izmaksāti negadījumā cietušai personai, līdz ar ko minētā naudas summa 86,06 EUR nav atzīstama par zaudējumiem Civillikuma 1779.panta izpratnē, kas būtu radušies atbildētāja darbības vai bezdarbības dēļ, līdz ar ko nav piedzenami no atbildētāja.

Turklāt trešajām personām nevar būt saistošas izmaksas par lietas administrēšanu, kas aprēķinātas saskaņā ar prasītāja un SIA /nosaukums D/ noslēgto pakalpojuma līgumu.

Ņemot vērā minēto tiesas kolēģija atzīst, ka ar lietas administrēšanu saistītie izdevumi nav uzskatāmi par zaudējumiem, kuru piedziņa iespējama regresa kārtībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saldus rajona tiesa piedzinusi proporcionāli apmierināto prasījumu (763,80 EUR) apmēram prasītāja labā tiesas izdevumus – valsts nodevu 127,49 EUR.

Ņemot vērā, ka no atbildētāja ir piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 190,49 EUR apmērā, piedzenama valsts nodevas starpība 15,65 EUR (piecpadsmit *euro* un 65 centi).

Pamatojoties uz augšminēto un Civilprocesa likuma 1., 8., 97., 193., 430., 432., 204.^{1}, 440.^{11} , 440.^{12} pantiem, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Biedrības/nosaukums A / prasību pret /pers. E/ apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, biedrības /nosaukums A / reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, labā likumiskos nokavējumu procentus 190,49 EUR (viens simts deviņdesmit *euro* un 49 centi) par periodu no 2009.gada 9.oktobra līdz 2013.gada 5.decembrim un tiesas izdevumus – valsts nodevu 15,65 EUR (piecpadsmit *euro* un 65 centi).

Noraidīt biedrības/nosaukums A / prasību pret /pers. E/ par lietas administrēšanas izdevumu 86,06 EUR (astoņdesmit seši *euro* un 6 centi) piedziņu.

Noteikt /pers. E/ sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā 2014.gada 14.augustā.

Tiesnese V.Mahte

Tiesnese L.Vēbere

Tiesnese L.Kraule